

Mihailo Kandić**MIROSLAV ARSIĆ, Slike 1987–2007.**

mart–april 2007.

Požarevac je decenijama poznat po velikoj slikarki Mileni Pavlović Barili, jednoj od najzanimljivijih pojava u modernoj srpskoj umetnosti, ali u njemu živi i radi i slikar Miroslav Arsić (1942), još jedna autentična umetnička pojava, koja se naročito zapaža u tako maloj sredini kakva je Požarevačka. Ali su primetne, itekako, i u velikim centrima. Još pre četvrt veka slike Arsića, pojavljene na izložbama u Beogradu, privlačile su pažnju prestoničke kritike svojim neobičnim "izgledom". Nekom običnom svakodnevicom, a opet, nekom neobičnom uglađenošću, reklo bi se neobičnim, "drukčijim" umetničkim dometom. I kao što je Barilijeva u vreme internacionalnog art dekoa, jedne fine umetnosti, kreirala "omaž" galantnoj umetnosti francuskog rokoka Fragonara i Bušea, tako je i Arsić osamdesetih godina XX veka, kada počinje ovaj dvadesetogodišnji ciklus slika izložen u kragujevačkom muzeju, pravio svojevrstan omaž. Ali omaž nečemu manje aristokratskom, manje galantnom, čak bi se moglo reći svakodnevnom, pa i banalnom. I uspeo, kako se uveravamo, da sve te običnosti, sve te svakodnevice koje se podrazumevaju u prepoznatljivih slojevima njegovih platna, transponuje u jedan novi poredak, u sasvim drugu vrstu realiteta, u umetničko delo. Naravno, Arsić taj preobražaj nije izvršio dišanovskim receptom, redimejdom, proglašavanjem svoga platna za umetničko delo. Arsić je morao dobro da se potruđi, metijerski da se dokazuje, isto tako konceptualno, "ideološki", ne bi kreirao svoje delo kako je ono pokazano na ovoj izložbi.

Njegov zadatak je bio još ozbiljniji, čak otežan time što je u vreme nastanka ovog ciklusa slika, između 1987. i 2007, postmoderna vrlo agresivno osvajala svoje pozicije, atakovala sa svojim razgranatim i beskrajnim marginalizacijama, polnim,

socijalnim i ostalih razlikovanjima u samom delu, zapravo u svemu onome u čemu Arsić inače nije učestvovao, niti je pokazao imalo senzibiliteta. Za njega postmoderna ne postoji, bar ne ona koju zagovaraju jedan Ješa Denegri, ili jedan Miško Šuvaković, koji se, pretpostavljamo, ne bi ni osvrnuli na Arsićevo delo. Ali bi, istovremeno, morali uvažiti njegovu postojanje iako se ono ne uklapa u njihovu sistematizaciju umetnosti, naročito na ponuđenu podelu na "umetnost do postmoderne, i umetnost od postmoderne". Ali, i isto tako, ma koliko zagovarali svoju doktrinu, naročito tezu o onome šta je "pase" i onome šta je recentno, moraju uvažavati i uglednije teoretičare, naročito Bodrijara, koji ih je poučio da su aktuelno i retro na istim nivoima, da suprotnost među njima više nije distinktivna.

Arsić je, znajući ili ne za Bodrijarovu misao, decenijama unazad na toj liniji "nezameranja", sa mnogo "stila" slikao aristokratska platna banalnih motiva a uzvišenih reperkusija. Sa formalnog stanovišta, onog vizuelnog sloja, to su neki saobraćajni znaci, uglavnom kretanja u saobraćaju, neki točkovi, trouglovi, tuneli, strelice koje pokazuju pravce kretanja, krivine, oštrice uglova. Devedesetih se ovaj vizuelni motiv pomera ka još radikalnijoj doslednosti klasičnoj, tradicionalnoj slici, onoj koja je poreklom modernistička i kojom istrajava u pomami "ružne slike" početkom osamdesetih, ili umetnosti citata, omažista, učenih umetnika koji prelistavaju likovne enciklopedije i "kopiraju" celo delo ili detalj nekog velikog slikara iz prošlosti. Početkom trećeg milenijuma Arsićevo delo nastavlja da se opire postmodernističkoj koncepciji degradiranja umetničkog dela, pre svega negiranju slike (ulja na platnu ili drugoj podlozi) kao remek-dela, kao sopstvenog sveta. On sada slika još "modernističkije", svoje znakove redefiniše u pikturalne (kolorističke) činjenice, čija su značenja isto tako slobodna u kontekstima, kao što su podvrgnuta zakonitostima klasične slike, koja mora poštovati najpre metije kako bi mogla biti prepuštena i kreativnoj potenciji samog demijurga, umetnika. Na kraju i pogledu drugog.